

Pajtinka, Erik:
Slovník diplomacie.
Bratislava: PAMIKO, 2013. 169 s.
ISBN 978-80-85660-08-1

Pajtinka, Erik:
Dictionary of Diplomacy.
Bratislava: PAMIKO, 2013. 169 p.
ISBN 978-80-85660-08-1

Juraj Ondriaš

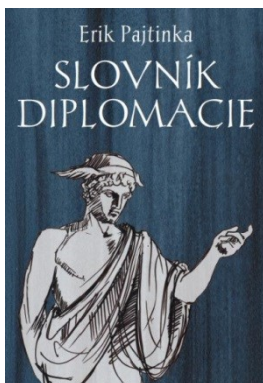
Abstract: *Reviewing the scientific dictionary Pajtinka, Erik: Dictionary of Diplomacy.*

Key Words: *Review; Scientific Dictionary; Diplomacy.*

Abstrakt: *Recenzia vedeckého slovníka Pajtinka, Erik: Slovník diplomacie.*

Klíčové slová: *Recenzia; vedecký slovník; diplomacia.*

V roku 2013 vyšla v nakladateľstve PAMIKO publikácia Slovník diplomacie od PhDr. Erika Pajtinku, PhD. Slovanmi autora, „*Ambíciou tejto práce je slúžiť ako zdroj poznatkov o diplomacii pre odborníkov, zaoberajúcich sa touto problematikou, ale aj pre študentov medzinárodných vzťahov a diplomacie, začínajúcich diplomatov, či širšiu verejnosť zaujímajúcu sa o diplomaciu.*“¹ Profesionálna dráha autora – absolvent medzinárodných vzťahov a diplomacie, štážista na viacerých diplomatických misiách Slovenskej republiky, vysokoškolský pedagóg – ukazuje, že dokáže odhadnúť potreby každej zo skupín, kto-

rým je publikácia určená.

---

¹ PAJTINKA, E. *Slovník diplomacie*. 1. vyd. Bratislava: PAMIKO, 2013, s. 6. ISBN 978-80-85660-08-1.

Erik Pajtinka v súčasnosti pôsobí ako odborný asistent na Katedre medzinárodných vzťahov a diplomacie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Je autorom mnohých článkov a príspevkov v domácich aj zahraničných časopisoch, zborníkoch aj monografiách, no recenzovaná práca je jeho prvá samostatná odborná publikácia. Žiada sa pritom zdôrazniť, že je to po prvýkrát, čo takto zameraná publikácia vyšla v slovenskom jazyku, čo potvrdzuje priekopnícku úlohu recenzovaného diela. Môžeme predpokladať, že Slovník diplomacie bude raziť cestu podobne zameraným dielam od Pajtinku, ako aj od iných odborníkov zameraných na medzinárodné vzťahy a diplomaciu. Slovník vyšiel k dvadsiatemu výročiu vzniku Slovenskej republiky a samostatnej slovenskej zahraničnej politiky, teda v dobe, keď už sa vytvorilo silné personálne zázemie v diplomatickej a akademickej sfére, ktoré má možnosť ďalej rozvíjať poznatky o slovenskej diplomacii a zahraničnej politike.

Zostavenie slovníka bola náročná úloha, ktorú autor zvládol veľmi dobre. Dielo začína úvodom, v ktorom predostiera svoju motiváciu vytvoriť predmetný slovník, postup pri jeho zostavovaní, ako aj návod na jeho použitie. Jadro práce tvorí takmer 250 hesiel radených abecedne na 160 stranách, ktoré niekedy len stručne, inokedy zase obsiahlejšie pojednávajú o význame príslušného termínu, prípadne tiež o jeho histórii, spôsobe používania či súčasnom statuse. Heslá sú uvádzané spravidla v slovenskom jazyku, pričom pri každom slovenskom hesle je prítomný i ekvivalentný anglický výraz alebo francúzsky výraz v prípade, že ustálený pojem v medzinárodnej diplomatickej komunikácii je francúzskeho pôvodu (napríklad *chargé d'affaires*). Ako autor vysvetľuje, „*Odborné termíny, majúce pôvod v cudzom jazyku, sú v publikácii uvádzané v znení ich oficiálneho prekladu do slovenčiny alebo – v prípade, že oficiálny preklad neexistuje – v znení, v ktorom sa ustálené používajú v diplomatickej praxi Slovenskej republiky. Niektoré názvy a termíny, ktorých oficiálny a ani ustálený preklad v slovenčine neexistuje, alebo ktoré sa v ich pôvodnom (cudzojazyčnom) tvare používajú aj v slovenských dokumentoch a odborných publikáciách, sú uvádzané v ich originálnom znení v príslušnom cudzom jazyku.*“² V texte slovníka sú prehľadne vyznačené odkazy na príbuzné heslá či heslá, ktoré hlbšie rozvíjajú konkrétny pojem, čím sa zabraňuje duplikácii informácií. Jazyková úroveň diela je na vynikajúcej úrovni; napriek zameraniu na odbornú terminológiu je publikácia napísaná jasným a zrozumiteľným štýlom, čo ocenia najmä čitatelia z radov laickej verejnosti.

² PAJTINKA, E. *Slovník diplomacie*. 1. vyd. Bratislava: PAMIKO, 2013, s. 6. ISBN 978-80-85660-08-1.

V závere diela sa nachádza zoznam najčastejšie použitých skratiek a zoznam literatúry, z ktorej autor pri zostavovaní slovníka vychádzal. Zostavovateľ čerpal z veľkého množstva literatúry, a to primárnej (medzinárodné dokumenty, ktoré kodifikujú diplomatické pojmoslovie), a taktiež sekundárnej (odborné publikácie venujúce sa diplomacii). Najčastejšie sa obracal na cudzojazyčnú literatúru, v prvom rade anglickú, ale aj českú či francúzsku, a, samozrejme, využil tiež domáce publikácie. Neobmedzil sa však len na písomné pramene, ale aj na konzultácie s diplomatmi (spomedzi ktorých vyzdvihuje asistenciu Eduarda Kukana, Jura-ja Migaša a Petra Michalka), ktorí mu umožnili objasniť používanie diplomatického jazyka v praxi.

Pri hodnotení recenzovaného slovníka je zrejmé, že dielo pripravil skúsený pedagóg, s mnohoročnou diplomatickou aj akademickou praxou. Ako sme naznačili vyššie, publikácia je napriek svojmu názvu viac než len slovníkom. Je to zároveň i stručná exkurzia históriou novodobej diplomacie. Rozšírený výklad niektorých pojmov, ktorý zmieňuje históriu, vývoj a aktuálnosť konkrétneho termínu, dáva publikácii ďalší rozmer. Práve v uvedenej súvislosti by v záujme ešte väčšej úplnosti nebolo na škodu doplnenie hesiel o etymológiu daných pojmov, čo už by však zrejme presiahlo zamýšľaný rámec diela. Publikáciu by taktiež určite obohatilo, ak by autor okrem kladenia dôrazu na terminológiu spojenú s diplomaciou Vatikánu a Britského spoločenstva národov zameral viac svoju pozornosť na terminológiu diplomacie na úrovni Európskej únie, napríklad zahrnutím pojmov ako Vysoký predstaviteľ Únie, Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, Spoločná bezpečnostná a obranná politika, Rada pre zahraničné veci, Politický a bezpečnostný výbor a podobne.

Na záver môžeme uzavrieť, že Slovník diplomacie od Erika Pajtinku je prelomovým dielom, prvým svojho druhu v slovenskom jazyku, ktoré predstavuje vysoký odborný prínos v oblasti štúdia medzinárodných vzťahov a diplomacie na Slovensku. Dielo má potenciál prispieť k rozvoju slovenského diplomatického jazyka, keďže sa nedá podceňovať dôležitosť ovládania správnej terminológie v diplomacii, ale aj slovenskej diplomacie všeobecne, a rovnako vykazuje ambíciu napomôcť zvýšeniu záujmu o našu diplomaciu. Prínos v uvedenej oblasti ocenil v predhovore slovníka aj minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák. Recenzovaná publikácia má najlepšie predpoklady stať sa dôležitou pomôckou diplomatov, odborníkov z vedeckého a mimovládneho prostredia, a tiež členov akademickej obce na oboch stranách katedry. Osloviť

dokáže taktiež širokú verejnosť, čím významne obohacuje odborný slovenský knižný trh.

Zoznam bibliografických odkazov

PAJTINKA, E. *Slovník diplomacie*. 1. vyd. Bratislava: PAMIKO, 2013. 169 s. ISBN 978-80-85660-08-1.

Mgr. Juraj Ondriaš

Fakulta medzinárodných vzťahov
Ekonomická univerzita v Bratislave
Dolnozemska cesta 1
852 35 Bratislava
Slovenská republika
juraj.ondrias@euba.sk